

ZPRÁVA O TRHU OVOCE

Vývoj cen zem. výrobců:

▣ Jablka Bohemia tř. V.....	10,10 Kč/kg
▣ Jablka Goldstar tř. V.....	9,10 Kč/kg
▣ Jablka Idared tř. V.....	10,10 Kč/kg
▣ Jablka Melrose I. jak. tř.....	9,10 Kč/kg
▣ Jablka Šampion I. jak. tř.....	7,90 Kč/kg
▣ Hrušky I. jak. tř.....	10,30 Kč/kg

Obsah:

Komoditní zpravodajství.....	1
Ceny zemědělských výrobců.....	3
Obchodní ceny.....	4
Spotřebitelské ceny.....	4
Zahraniční obchod.....	5
Informace ze zahraničních trhů.....	5
Aktuality.....	8

Komoditní zpravodajství

Ceny zemědělských výrobců

Ve 2. týdnů roku 2010 ve srovnání s 1. týdnem vzrostla průměrná **cena zemědělských výrobců (CZV)** jablek odrůdy Goldstar třídy V, a to o 0,60 Kč/kg (tj. o 6,9 %) na 9,10 Kč/kg. Průměrná CZV jablek odrůdy Bohemia třídy V se stabilizovala na 10,10 Kč/kg. Naopak se snížila průměrná CZV jablek odrůdy Idared třídy V o 0,80 Kč/kg na 10,10 Kč/kg, tj. o 7,3 %. Za sledované období stoupla průměrná CZV jablek odrůdy Melrose I. jak. třídy o 1,- Kč/kg na 9,10 Kč/kg, tj. o 12,0 %. Oproti 1. týdnů vzrostla průměrná CZV hrušek I. jak. třídy o 0,60 Kč/kg na 10,30 Kč/kg, tj. o 6,0 %.

Obchodní ceny

Ve 2. týdnů roku 2010 klesla oproti 52. týdnů 2009 průměrná obchodní **nákupní cena (NC)** jablek odrůdy Gala z dovozu o 0,90 Kč/kg (tj. o 8,7 %) na 9,40 Kč/kg. Jejich obchodní **odbytová cena (OC)** se snížila o 0,50 Kč/kg na 11,20 Kč/kg, tj. o 4,5 %. Výrazně poklesla průměrná OC bílého hroznového vína z dovozu o 20,20 Kč/kg na 69,80 Kč/kg, tj. o 22,4 %. Snížení průměrné OC byl zaznamenán u banánů, a to o 2,- Kč/kg na 20,50 Kč/kg, tj. o 8,7 %. Naopak stoupla NC citronů, a to o 1,40 Kč/kg (tj. o 7,5 %) na 19,50 Kč/kg, jejich OC se zvýšila o 2,- Kč/kg na 25,- Kč/kg, tj. o 8,7 %. Průměrná NC bílých grapefruitů klesla o 2,40 Kč/kg (tj. o 13,2 %) na 16,10 Kč/kg, jejich OC se snížila o 0,30 Kč/kg na 19,70 Kč/kg, tj. o 1,5 %. Dále poklesla průměrná NC ananasu, a to o 2,60 Kč/kg (tj. o 8,6 %) na 27,50 Kč/kg, jeho OC se snížila mírně o 0,50 Kč/kg (tj. o 1,4 %) na 32,30 Kč/kg.

Zahraniční obchod

V období od 1. 11. do 30. 11. 2009 bylo na základě šetření ČSÚ do České republiky **dovezeno** celkem 15 749,9 t banánů (tj. o 11,7 % více než v říjnu) za průměrnou jednotkovou hodnotu 12,38 Kč/kg. 31,4 % banánů (tj. 4 942,1 t) pocházelo z Francie za 7,40 Kč/kg a 12,1 % (tj. 1 906,1 t) z Kamerunu za 14,74 Kč/kg. Import jablek vyskočil o 24,2 % (tj. 5 503,4 t) za 9,05 Kč/kg. 45,0 % (tj. 2 476,0 t) pocházelo z Polska za 6,01 Kč/kg. V listopadu prudce vzrostl dovoz pomerančů na 5 429,4 t (tj. o 130,5 %) za 15,80 Kč/kg - z toho 2 528,0 t (tj. 46,6 %) pocházelo ze Španělska za 16,- Kč/kg. Výrazně klesl import hroznového vína, a to o 52,1 % na 3 813,9 t za 28,- Kč/kg. Většina, 3 365,4 t (tj. 88,2 %), byla dovezena z Itálie za 27,73 Kč/kg. Oproti minulému měsíci stoupl dovoz citronů o 15,8 % na 2 861,5 t za 17,59 Kč/kg. 2 138,3 t (tj. 74,7 %) za 16,80 Kč/kg pocházelo z Turecka. Výrazný nárůst zaznamenal dovoz grapefruitů a pomel na 2 612,4 t (tj. o 79,6 %) za 16,18 Kč/kg. Z Číny pocházelo 1 249,0 t (tj. 47,8 %) za 14,67 Kč/kg.

V listopadu 2009 bylo z České republiky **vyvezeno** celkem 10 302,7 t jablek k výrobě moštu, tj. o 48,0 % více než v říjnu za 2,09 Kč/kg. 5 660,4 t (tj. 54,9 %) za 2,25 Kč/kg směřovalo do Německa. Stoupl také export banánů, a to o 32,4 % na 4 067,7 t za 16,66 Kč/kg. Většina, 2 870,5 t (tj. 70,6 %) bylo vyvezeno na Slovensko.

Naskladnění jablek u pěstitelů a skladovatelů podle regionů v ČR - k 1.1.2010 ^t

Odrůda	Střední Čechy	Jižní a západní Čechy	Severní Čechy	Východní Čechy	Jižní Morava	Severní Morava	Celkem
Spartan, Mc Intosh	0	0	116	0	0	0	116
Šampion	96	10	198	114	70	459	947
skupina Rubín	17	30	296	273	0	75	691
Gala	15	0	89	92	58	28	282
ostatní raně zimní	229	12	29	58	0	48	376
Golden Delicious	2 798	102	694	2 299	1 502	971	8 366
Idared	2 370	1 200	1 768	5 172	2 572	3 377	16 459
Jonagold a mutace	448	20	513	1 384	715	727	3 807
Topaz	48	22	67	570	10	18	735
Melrose	100	32	306	195	0	56	689
Gloster	541	0	267	358	42	398	1 606
skup. Red Delicious	0	0	32	0	0	0	32
Zvonkové	0	0	3	97	0	0	100
ostatní zimní	130	72	48	592	159	339	1 340
Celkem	6 792	1 500	4 426	11 204	5 128	6 496	35 546

Pramen: Ministerstvo zemědělství ČR ve spolupráci s OU ČR.

Naskladnění hrušek u pěstitelů a skladovatelů v ČR podle odrůd - k 1.1.2010 ^t

Odrůda	Střední Čechy	Jižní a západní Čechy	Severní Čechy	Východní Čechy	Jižní Morava	Severní Morava	Celkem
Bohemica	3	0	33	8	0	0	44
Boscova lahvice	0	0	0	0	0	0	0
Konference	0	0	3	0	0	0	3
Lucasova	0	0	19	0	0	0	19
Dicolor	0	0	0	18	5	0	23
Erika	0	0	0	0	0	0	0
ostatní odrůdy	0	0	3	11	0	0	14
Hrušky celkem	3	0	58	37	5	0	103

Pramen: Ministerstvo zemědělství ČR ve spolupráci s OU ČR.

Informace o cenách ovoce v ČR

Ceny zemědělských výrobců ovoce

Datum zjištění ceny: 1. - 2. týden 2010

Kč/kg

Druh, odrůda	TJ	2. týden			1. týden			Změna prům. CZV 2./1. t. 2009 (%)
		min.	max.	průměr	min.	max.	průměr	
Jablka Angold	I.	7,50	12,80	10,40	7,50	12,80	10,40	0,0
Bohemia	V.	8,00	11,50	10,10	8,00	11,50	10,10	0,0
	I.	8,00	12,00	9,70			*	.
Elstar	I.	6,00	10,00	8,00			*	.
Florina	V.	8,00	11,00	9,10			*	.
	I.	6,00	10,00	8,00			*	.
Gala	V.	9,00	12,00	10,10	9,50	12,00	10,50	- 3,6
	I.	7,00	11,00	9,20	7,00	11,00	9,00	+ 1,9
Gloster	V.	10,00	15,00	11,30	10,00	15,00	11,50	- 2,2
	I.	8,00	13,00	10,00	8,00	13,00	9,70	+ 3,1
Golden Delicious	V.	9,50	15,00	11,60	9,50	14,00	11,50	+ 1,3
	I.	5,00	12,50	9,50	7,00	12,50	9,50	0,0
Goldstar	V.	8,00	11,00	9,10	7,50	9,50	8,50	+ 6,9
	I.	6,00	7,50	6,90	6,00	7,00	6,80	+ 1,1
Idared	V.	9,00	14,00	10,10	9,00	14,00	10,90	- 7,3
	I.	6,00	12,00	8,70	6,00	12,00	8,70	0,0
Jonagold	V.	9,50	14,00	11,10	9,50	14,50	11,10	0,0
	I.	8,00	12,80	10,10	6,00	12,80	9,60	+ 5,0
Melodie	I.			*	6,40	10,00	8,10	.
Melrose	V.	8,00	14,00	9,70	7,50	14,00	10,00	- 3,1
	I.	6,00	12,00	9,10	6,00	12,00	8,10	+ 12,0
Rubín	V.	8,00	11,50	9,90	8,00	12,00	10,40	- 4,9
	I.	7,00	11,00	8,60	7,00	11,00	8,80	- 2,4
Rubinola	V.	9,00	11,00	9,70	9,00	12,00	10,20	- 4,9
	I.	7,00	11,00	8,30	6,00	10,00	7,90	+ 4,9
Šampion	V.	7,50	12,00	9,30	7,50	10,00	8,70	+ 6,8
	I.	6,00	11,00	7,90	6,00	10,00	7,20	+ 9,4
Topaz	V.	8,00	16,50	10,10	7,50	16,50	10,80	- 6,3
	I.	6,00	13,80	8,70	6,00	13,80	8,80	- 1,7
Hrušky	V.	12,00	13,80	12,40	12,00	13,80	12,50	- 1,1
	I.	8,00	12,00	10,30	8,00	12,00	9,70	+ 6,0

Poznámka: Ceny zemědělských výrobců jsou uváděny bez dopravy a DPH. * = neuvedeno (méně než tři údaje), . = údaj nebyl v předchozím období k dispozici.
Pramen: Podle údajů OU ČR zpracoval TIS ČR SZIF

Obchodní ceny vybraných druhů ovoce I. jakostní třídy

Datum zjištění ceny: 2. týden 2010

Kč/kg

Druh, odrůda	Nákupní cena				Odbytová cena			
	min.	max.	průměr	±2/52	min.	max.	průměr	±2/52
Jablka T								
Rubín			*		7,90	13,50	10,50	- 0,20
Jablka D								
Gala	8,00	11,40	9,40	- 0,90	10,60	12,50	11,20	- 0,50
Golden Delicious	10,70	14,50	12,90	+ 0,80	11,30	17,00	14,40	+ 0,80
Idared	5,00	12,20	8,70	.	5,00	14,20	10,40	.
Jonagored	8,00	13,50	11,20	.	11,00	15,80	13,50	.
Šampion	5,30	9,10	7,80	- 0,40	5,90	10,60	9,30	- 0,10
Hrušky T	12,50	14,50	13,20	.	14,70	20,90	16,30	.
Hrušky D	12,50	22,90	17,90	- 1,20	13,90	27,00	22,20	- 0,90
Jahody (250 g)	19,00	29,90	25,00	.	22,10	35,50	30,10	.
Vinné hrozny bílé	51,50	70,00	60,80	.	55,00	85,70	69,80	- 20,20
Vinné hrozny modré	36,00	61,90	47,80	- 0,70	43,60	85,00	63,30	+ 1,40
Banány	13,60	19,80	16,10	.	15,50	23,40	20,50	- 2,00
Citrony	15,50	22,50	19,50	+ 1,40	16,90	28,50	25,00	+ 2,00
Grapefruity bílé	14,40	19,40	16,10	- 2,40	13,90	22,60	19,70	- 0,30
Grapefruity červené	14,40	17,40	16,20	- 0,30	17,50	22,20	20,60	+ 0,10
Mandarinky	16,50	19,50	18,20	- 0,50	19,60	23,50	21,50	+ 1,40
Pomelo (ks)			*		20,30	26,00	22,90	- 1,90
Pomeranče	12,50	16,20	14,60	- 1,20	15,50	19,60	18,20	0,00
Ananas (ks)	15,90	43,10	27,50	- 2,60	19,10	50,70	32,30	- 0,50
Kiwi volné			*		22,00	27,00	24,20	0,00
Kiwi koš	16,50	19,40	18,40	.	20,70	22,60	22,00	.
Kiwi (ks)	1,60	2,70	2,20	.	2,20	3,60	2,80	+ 0,20

Poznámka: Nákupní cena = cena zboží fco rampa velkoobchodu bez DPH, Odbytová cena (OC) = cena, za kterou je zboží odebráno ve skladě, tj. bez dopravy a bez DPH. * = neuvedeno (méně než tři údaje), D = dovoz, T = tuzemské, . = údaj nebyl v předchozím období k dispozici.
Pramen: TIS ČR SZIF

Vývoj spotřebitelských cen vybraných druhů ovoce v roce 2009/2010

Kč/kg

Druh/týden	28.	30.	32.	34.	36.	38.	41.	43.	45.	47.	49.	51.	1.
Jablka	26,98	28,98	28,89	26,20	26,51	26,25	23,42	23,37	22,36	21,90	21,16	21,39	22,10
Banány	29,60	27,70	27,43	25,29	25,37	26,63	24,89	24,92	26,16	26,63	27,21	26,40	27,36
Pomeranče	29,80	30,63	30,19	29,28	29,38	29,23	29,50	30,51	32,66	31,10	28,67	27,16	26,82

Poznámka: Spotřebitelské ceny v týdenních šetřeních jsou zjišťovány u malého souboru prodejen. Uváděné ceny mají orientační charakter, - = údaj nebyl k dispozici.
Pramen: ČSÚ

Zahraniční obchod

Dovoz a vývoz vybraných druhů ovoce od 1.1. do 30.11.2009

Druh ovoce Odrůda	Dovoz			Vývoz		
	Množství v t	Jednotková hodnota v Kč/kg	Od 1.11. do 30.11. 2009 - t	Množství v t	Jednotková hodnota v Kč/kg	Od 1.11. do 30.11. 2009 - t
Jablka stolní celkem	55 084,3	9,05	5 503,4	20 274,3	8,61	1 882,5
Jablka k výrobě moštu	62,6	-	-	21 110,8	2,09	10 302,7
Hrušky	8 899,5	15,72	1 034,3	1 084,7	13,80	237,7
Hrušky k výrobě moštu	65,5	3,54	18,9	493,5	-	-
Nektarinky	21 278,7	23,51	604,1	2 083,8	50,53	1,0
Stolní vinné hrozny	44 270,6	28,00	3 813,9	5 007,6	26,48	577,0
Švestky	7 211,0	16,31	169,9	681,7	25,95	23,4
Ananas	8 484,9	18,47	1 125,3	1 265,3	22,00	152,2
Citrony	22 844,3	17,59	2 861,5	3 203,4	20,12	614,6
Grapefruity vč. pomel	12 423,5	16,18	2 612,4	2 161,2	19,53	326,5
Kiwi	11 865,7	16,63	1 486,8	1 520,7	17,69	187,6
Pomeranče	47 499,4	15,80	5 429,4	6 067,0	19,11	624,3
Mandarinky	10 990,7	18,87	1 527,4	1 875,3	23,30	314,0
Banány	137 336,2	12,38	15 749,9	30 428,3	16,66	4 067,7

Poznámka: ČSÚ zpětně provádí úpravu o zpřesňování dat o zahraničním obchodu. Od 1.1.2005 jsou jablka stolní uváděna pod jedním společným KN kódem 08081080, tj. Ostatní jablka čerstvá, ne: jablka k výrobě moštu volně ložená. - = údaj není k dispozici.

Informace ze zahraničních trhů

Obchodní ceny vybraných druhů ovoce ve Velké Británii - tržnice New Covent Garden

Datum zjištění ceny: 5.2.2010

USD/MJ

Druh, odrůda	Země původu	MJ	Průměrná cena
Jablka Golden Delicious	Francie	1 kg	1,17
Granny Smith	Francie	1 kg	1,17
Fuji	Francie	1 kg	1,35
Royal Gala	Francie	1 kg	1,42
Hrušky Conference	Holandsko	1 kg	1,17
Broskve	JAR	1 kg	1,60
Citrony	Španělsko	1 kg	1,45
Grapefruity Star Ruby	Izrael	1 kg	1,15
Kiwi	Řecko	1 kg	2,61
Pomeranče	Španělsko	1 kg	0,97
Vinné hrozny Flame bez pecek	JAR	1 kg	4,62

Pramen: USDA – Fruit and Vegetable Market News

Obchodní ceny vybraných druhů ovoce v Itálii

EUR/kg

Druh ovoce	53. týden	52. týden	53./52. t. 2009 (%)	53.t.2009/ 53.t. 2008 (%)
Citrony	0,39	0,39	0,00	-
Hroznové víno	0,50	0,50	0,00	-
Hrušky	0,73	0,74	- 0,27	-
Jablka	0,44	0,44	+ 0,23	-
Kiwi	0,65	0,64	+ 0,62	-
Klementýnky	0,31	0,31	0,00	-
Mandarinky	0,38	0,38	0,00	-
Pomeranče	0,28	0,28	+ 0,72	-

Pramen: ISMEA, Servizi per il Mercato Agricolo Alimentace

Ceny vybraných druhů ovoce ve Španělsku

EUR/kg

Druh ovoce	Producenti			Velkoobchod			Maloobchod		
	50. týden	51. týden	± %	50. týden	51. týden	± %	50. týden	51. týden	± %
Citrony	0,32	0,33	+ 3,13	0,79	0,78	- 1,27	1,67	1,66	- 0,60
Hrušky	0,53	0,53	0,00	0,86	0,88	+ 2,33	1,70	1,70	0,00
Jablka	0,31	0,31	0,00	0,67	0,69	+ 2,99	1,58	1,59	+ 0,63
Klementýnky	0,30	0,29	- 3,33	0,81	0,69	- 14,81	1,70	1,69	- 5,88
Pomeranče	0,22	0,22	0,00	0,78	0,75	- 3,85	1,45	1,43	- 1,38

Pramen: M.A.P.A, Observatorio de precios: origen-destino en alimentación

Obchodní ceny ovoce ve vybraných tržnicích v Polsku

Datum zjištění ceny: 5.1. – 7.1.2010

PLN/kg

Druh ovoce	Bronisze	Lublin	Poznań	Sandomierz
	7.1.	5.1.	6.1.	7.1.
Jablka Cortland	1,00 – 1,33	1,20 – 1,20	1,00 – 1,47	0,40 – 0,80
Gala	1,00 – 1,25	1,07 – 1,47	1,00 – 1,47	0,50 – 0,80
Golden	1,00 – 1,45	0,80 – 1,13	1,33 – 1,67	-
Jonagored	1,00 – 1,25	-	1,00 – 1,47	-
Lobo	1,00 – 1,25	1,20 – 1,33	1,00 – 1,47	0,50 – 1,00
Šampion	1,00 – 1,25	0,80 – 1,33	1,00 – 1,47	0,50 – 0,80
Hrušky	2,00 – 2,75	2,00 – 2,35	2,00 – 3,00	-
Dovoz:				
Citrony	4,50 – 5,30	4,00 – 5,00	4,30 – 4,80	4,50 – 5,00
Hroznové víno	9,00 – 12,00	11,10 – 14,40	8,57 – 14,43	11,00 – 14,40
Mandarinky	3,30 – 6,00	2,80 – 5,00	3,50 – 5,20	4,00 – 5,50
Pomeranče	3,40 – 4,75	2,50 – 4,50	3,80 – 4,50	3,50 – 5,00

Poznámka: - = údaj není k dispozici.

Pramen: Biuletyn Informacyjny - Rynek owoców i warzyw

Obchodní ceny vybraných druhů ovoce v Nizozemí - tržnice Rotterdam

Datum zjištění ceny: 8.2.2010

USD/MJ

Druh, odrůda	Země původu	MJ	Průměrná cena
Jablka Golden Delicious	Francie	18 kg	20,06
Granny Smith	Francie	18 kg	19,66
Red Chief	Francie	18 kg	20,63
Vinné hrozny Red Globe	JAR	4,5 kg	15,76
Kiwi	Itálie	10 kg	10,38
Citrony	Španělsko	15 kg	18,98
Grapefruity Star Ruby	USA	17 kg	22,20
Pomeranče Navelinas	Španělsko	15 kg	13,79

Pramen: USDA – Fruit and Vegetable Market News

Ceny zemědělských výrobců ovoce na vybraných trzích v Německu

Datum zjištění ceny: 6.1.2010

EUR/kg

Druh ovoce	Země původu	Berlín		Hamburg	
		min.	max.	min.	max.
Citrony	Španělsko	0,87	1,00	1,00	1,13
Hrušky	Německo	-	-	0,60	0,65
Jablka Golden Delicious	Německo	0,60	0,70	0,55	0,60
Granny Smith	Francie	1,00	1,20	0,90	1,00
Jonagold	Německo	0,50	0,65	0,45	0,55
Klementýnky	Španělsko	0,80	1,20	1,00	1,35
Pomeranče Navel	Španělsko	0,60	0,93	0,63	0,87

Pramen : FAMMU/FAPA

Obchodní ceny ovoce I. jakostní třídy ve Francii – tržnice v Paříži

Datum zjištění ceny: 12.1.2010

USD/MJ

Druh zeleniny	Země původu	MJ	Průměrná cena
Jablka Gala 70 - 75 mm	Francie	kg	1,09
Golden Delicious 75 - 80 mm	Francie	kg	1,31
Granny Smith 75 - 80 mm	Francie	kg	1,31
Ananas	Kostarika	kg	1,45
Citrony	Španělsko	kg	1,60
Grapefruity červené	USA	kg	1,52
Hrušky Conference 70 - 75 mm	Francie	kg	1,60
Kiwi	Francie	kg	1,96
Klementýnky	Španělsko	kg	2,03
Pomeranče Navelinas	Španělsko	kg	1,16

Pramen : USDA – Fruit and Vegetable Market News

Obchodní ceny ovoce v Maďarsku

Datum zjištění ceny: 2. týden (k 14.1.2010)

HUF/kg

Druh, odrůda	Debrecen	Kecskemét	Miskolc	Szeged
Jablka Golden Delicious	65	70	90	90
Idared	-	60	70	65
Jonagold	65	-	65	80
Jonathan	65	-	65	-
Starking	-	-	100	90
Hrušky Boscova lahvice	-	320	240	-

Poznámka: Producentские ceny maďarského ovoce na velkoobchodních trzích, - = údaj není k dispozici.
Pramen: AKII, Agrárgazdasági Kutat és Informatikai Intéze

Krise českého ovocnářství pokračuje

Výsadba nových ovocných sadů v Česku se loni kvůli hospodářské krizi propadla o 30 procent na 350 hektarů.

Byla tak nejnižší za posledních 15 let. Za propadem výsadby stojí krizí způsobený pád cen ovoce, který ovocnáře donutil k omezení investic.

Pokud by pokles výsadby pokračoval i v dalších letech, hrozila by českému ovocnářství ztráta konkurenceschopnosti na otevřeném evropském trhu, řekl předseda Ovocnářské unie ČR Martin Ludvík.

Pokles výsadby zhorší již nyní špatnou věkovou strukturu českých sadů. Z asi 17 tisíc hektarů českých sadů je přestárklých výsadby s poklesem plodnosti zhruba 46 procent. U jablek jako hlavního ovocného druhu je přestárklých 55 procent sadů.

V minulých letech se přitom díky novým výsadbám dařilo podíl přestárklých sadů pomalu snižovat. Krize ale tento trend zvrátí. Ovocnářům v krizi moc nepomůže ani stát, jehož dotace na výsadbu nových sadů v posledních letech klesají.

Zatímco v roce 2006 stát výsadbu podpořil celkem 103 miliony korun, loni dotace klesla na 60 milionů a letos se počítá s 50 miliony korun, řekl Ludvík.

Právě dotace přitom pomohly v polovině 90. let nastartovat obnovu sadů. Například u jaderovin bylo v minulých letech možné získat na jeden hektar nového sadu dotaci přibližně 150 až 200 tisíc korun. Dotace náklady ovocnářům zcela nepokrývají. Výsadba jednoho hektaru jabloňového sadu přijde na nejméně půl milionu korun.

Krise ovocnáře loni zasáhla výrazným snížením poptávky po ovoci na zpracování, například do džusů či marmelád. Farmářské ceny tohoto ovoce, zejména višní a červeného rybízu, se kvůli tomu propadly pod úroveň cen roku 1989. Výpadek v příjmech proti minulým letům ovocnáři odhadli na desítky milionů korun. Na podzim se pak prakticky zhroutil trh s moštovými jableky. Ani nynější prodej konzumních jablek ovocnářům zisk nepřináší.

Farmářské ceny klesly až o čtvrtinu. Pěstitelé tak mnohdy prodávají za ceny pod výrobními náklady, uvedl Ludvík. Výhled na zvýšení farmářských cen však není podle něj moc optimistický. Nízké ceny jablek jsou po celé Evropě, navíc je sráží i přímá konkurence jablek na trhu čerstvého ovoce, a to levné banány či mandarinky, řekl.

Pramen: Haló noviny, 12.1.2010

Češi patří k největším konzumentům jablek ve světě

Jabloně jsou nejvíce zastoupeným druhem ovoce v Česku, tvoří zhruba polovinu produkčních sadů a rozkládají se na výměře kolem devíti tisíc hektarů. Jejich plocha za posledních dvacet let poklesla o 20 %. Celková produkce jablek se však, i přes toto snížení ploch, mírně zvýšila. Je to dáno novými technologiemi pěstování a tím i vyššími výnosy. Jabloně se pěstují ve všech ovocnářských regionech Čech, Moravy a Slezska. Česká republika má pro pěstování tohoto ovoce velmi dobré klimatické podmínky. Pro srovnání výměra hrušní dosahuje asi

700 ha, jejich plocha se však v posledních letech zvyšuje.

„Rezistentní odrůdy jabloní jsou zcela srovnatelné s klasickými. Každá z nich má určité vlastnosti - růstové, výnosové či chuťové. Bohužel v posledních letech začíná rezistence některých odrůd selhávat, což způsobují nové agresivní klony strupovitosti, které se k nám dostávají spolu s dovozy jablek zejména z jižní polokoule, ale i z jiných destinací,“ uvedl ing. Martin Ludvík, předseda Ovocnářské unie v ČR, která patří k tradičním vystavovatelům na

mezinárodním veletrhu SALIMA. Podle předsedy ekonomika pěstování jablek je velmi důležitá, zejména proto, že se jedná o trvalou kulturu. V současnosti je tedy nezbytné, aby první úroda u jablek byla již ve druhém roce po výsadbě a ve čtvrtém roce by měli pěstitelé dosáhnout plné sklizně.

Spotřeba ovoce u nás je asi 87 kg na obyvatele za rok, z toho množství se jedná o 53 kg ovoce mírného pásma. Potěšitelné je, že 25 kg ve spotřebě tvoří jablka (jedna z nejvyšších ve světě). Tato skutečnost je pro naše pěstitelé jablek velkou příležitostí. Proto je také nezbytná investice do propagace spotřeby ovoce, kterou mj. propaguje Ovocnářská unie ČR.

„SALIMA je jedním z největších veletrhů potravin ve střední Evropě a je dobrou příležitostí dát o sobě vědět právě v našem regionu. Veletrh je také příležitostí nejen k navázání další obchodní spolupráce, ale i místem k propagaci, k setkání s politiky, novináři apod. Na letošním ročníku hodláme ukázat, že české ovocnářství má tradici, je moderním odvětvím zemědělské výroby a má co nabídnout spotřebitelům. Unie patří k dlouholetým účastníkům tohoto veletrhu,“ dodal její předseda ing. Martin Ludvík.

Ekologická jablka směřují především na zpracování

Spotřebitel v posledních letech mění své požadavky na jablka. Zatímco v devadesátých letech požadoval velká zahraniční jablka, nyní už o ně moc nestojí. Lidé totiž zjistili, že chuťově vyrovnané plody jsou ne „obrovské“, ale střední velikosti. Proto je v současnosti někdy problém velké plody (průměr větší než devět centimetrů) prodat. Spotřebitelé již také v řadě případů dávají přednost tuzemské produkci, která obsahuje méně chemie než zahraniční. Obsah těchto látek prokazují různé evropské studie. Někteří lidé preferují českou produkci i proto, že mají ekologické chování a vědí, že tímto nákupem nepodporují dovoz jablek ze zahraničí, často na dlouhé vzdálenosti, ale české sady. Samozřejmě, že ještě velmi často o nákupu jablek rozhoduje pouze cena, zejména nyní, v době krize.

„Problematické je pěstování ekologických jablek. A to především z hlediska pokud jde o stolní plody určené pro přímou (čerstvou) konzumaci. Proto sady často volí produkci ekologických jablek na zpracování, kde je možné uplatnit i plody s nižší jakostí. Sady tedy často produkují jablka na zpracování, což jim spolu s dotacemi na ekologické zemědělství, na které mají nárok, stačí. Problematickému pěstování stolních ekologických jablek se věnují jen někteří,“ uvedl Ludvík. Do České republiky se velká část stolních ekologických jablek dováží, a to i přes poměrně velkou plochu ekologických sadů u nás.

Nároky supermarketů na kvalitu jablek jsou velmi přísné. Dodavatelé musí mít řadu certifikátů kvality a musí investovat do řady rozborů. Řetězce také požadují celoroční dodávky. Tento systém následně zajišťuje vysokou bezpečnost produktu pro spotřebitele. Dobří dodavatelé vlastní kvalitní skladovací prostory s úpravou atmosféry, třídící a balící linky, aby řetězcům umožnili dodávky jablek v různých obalech, taškách, miskách a podobně. Čeští producenti nebo jejich odbytové organizace tedy dodávají jablka do většiny obchodních řetězců, které jsou na našem trhu. Export konzumních jablek tvoří menší část odbytu.

Odbytové ceny ovoce na zpracování se v posledních dvou letech značně snížily

Současné ceny konzumních jablek je těžko možné dále snižovat a to i proto, že na jejich sklizeň neexistuje prakticky žádná mechanizace. Ta se běžně používá pouze u peckovin a bobulovin na zpracování. Nejvíce se pomocí kombajnů sklízí rybíz nebo prostřednictvím setřasačů pak zejména višně či i část švestek. Bohužel rentabilita za poslední dva roky byla u většiny ovocných druhů špatná. Velká krize je u odbytových cen ovoce na zpracování, zejména jde o višně, rybíz a moštová jablka. O něco lepší je situace u třešní, hrušní nebo meruněk. K hlavním pěstitelským trendům v posledních letech patří budování sítí proti kroupám. Právě nyní, kdy přibývá přívalových dešťů s krupobitím, které zničí velkou část úrody, je to nejlepší způsob ochrany plodů. Tuto výstavbu podporuje dotacemi Evropská unie z Programu rozvoje venkova.

Česká republika už bohužel není soběstačná v produkci žádného ovocného druhu mírného pásma. Soběstačnost dosahuje jen kolem 70 procent. U broskvoní je situace ještě horší, plochy se neustále snižují, nových sadů zemědělci vysazují minimální množství. Produkce broskví totiž těžko konkuruje dovozu (ceně) z jižních států Evropy. „Poněkud lepší je situace u meruněk. V Česku už jsou zastoupeny nové moderní tržní odrůdy, proto je konkurence cen nižší než u broskví a zájem spotřebitelů o toto ovoce je stabilní. Meruňky jsou perspektivnější komoditou než broskve,“ doplnil předseda.

Připomněl, že pokud bude pokračovat propad cen ovoce, tak se zřejmě pěstitelé nevyhnou dalšímu snižování ploch sadů. Radit ovocnářům, na jaké druhy se zaměřit je podle něho těžké nejen s ohledem na vývoj trhu, ale záleží i na orientaci každého z nich. Někteří operují na místním trhu, jiný zase dodávají přímo supermarketům. „Je však jasné, že k dosažení konkurenceschopnosti je nezbytné zvýšit výnos a zlepšit kvalitu, resp. podíl tržních plodů. Dále investovat do kapkové závlahy i do sítí proti krupobití a v obnově sadů pak rychleji reagovat na změny a trendy v odrůdové skladbě,“ vysvětlil Ludvík.

Pramen: ÚZPI, 11.1.2010

Vyšší pokuty za porušení pravidel

Pokuty až milion korun možná budou hrozit zemědělcům, kteří poruší pravidla ekologické produkce. Počítá s tím novela zákona o ekologickém zemědělství, kterou by se měla zabývat Poslanecká sněmovna. Novela, kterou do sněmovny předkládá poslanec Ladislav Skopal, má mimo jiné změnit systém poplatků za registraci. Nově by měli platit podnikatelé, kteří žádají o výjimku z ekologického zemědělství.

Norma počítá se zavedením velkého množství pokut za nedodržení pravidel ekozemědělství. Nejvyšší pokuty až jeden milion korun by měly platit právnické osoby, které použijí na obalu výrobku nápis eko či bio, i když výrobek nebyl vyroben podle ekopravidel EU. Pokud takto označí svůj výrobek fyzická osoba, může jí být uložena pokuta až 250 tisíc korun.

Postih bude zemědělcům hrozit i v případě, že zřetelně nerozdělí svůj podnik na ekologický a neekologický chov. Za to mohou zaplatit až 250 tisíc. Pokud budou na ekofarmě chovat stejný druh zvířat i neekologickým způsobem, zaplatí až 70

tisíc korun. Sankce ve výši 20 tisíc pak bude hrozit zemědělcům, kteří dají antibiotika zvířatům, u nichž to nutně nevyžaduje jejich zdravotní stav.

Pokud bude novela schválena, změní se i pravidla pro registraci zemědělců. Poplatek už nebudou platit ti, kteří chtějí podnikat v ekologickém zemědělství, ale ti, kteří budou žádat o výjimku z ekoprovozu.

Nově by se měl změnit i systém kontroly ekozemědělců. Na ty by dohlížel Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský. Ministerstvo zemědělství, které dozor doposud provádí, na to nemá podle důvodové zprávy novely dostatečný počet zaměstnanců.

Ústav už vykonává úřední kontroly v zemědělských podnicích. Na dodržování pravidel ekologického zemědělství by měl dohlížet u podniků vybraných na základě rizikové analýzy i náhodného výběru. Kontroly ústavu by měly být kvůli snížení byrokracie sloučeny s kontrolami prováděnými Státním zemědělským a intervenčním fondem.

Novelu by měla nejprve posoudit vláda, poté se jí bude zabývat i Poslanecká sněmovna.

Pramen: Agroweb, 4.1.2010

Kurzy devizového trhu - Česká národní banka - platnost od 13. 1. 2010

100 HUF - 9,801 Kč
1 EUR - 26,165 Kč

1 PLN - 6,451 Kč
1 HRK - 3,587 Kč

1 USD - 17,956 Kč

Vydavatel

TIS^{ČR} SZIF

Státní zemědělský intervenční fond
Ve Smečkách 33, 110 00 Praha 1

www.szif.cz

Odpovědný pracovník

Ing. Tomáš Materna
vedoucí samostatného oddělení
agrární informatiky
tel.: 222 871 577
fax: 222 871 536
e-mail: tomas.materna@szif.cz

Komoditní manager

Ing. Anna Mandelíčková

tel.: 222 871 428
fax: 222 871 536
e-mail: anna.mandelickova@szif.cz

Rozmnožování anebo rozšiřování tohoto zpravodaje nebo jeho části jakýmkoliv způsobem je zakázáno, s výjimkou případů povolených autorským zákonem nebo předchozího písemného souhlasu TIS^{ČR} SZIF. Údaje obsažené v tomto zpravodaji jsou pouze informativního charakteru a nemají závaznou povahu. Jejich citace je možná pouze s uvedením zdroje TIS^{ČR} SZIF.